

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

5. Про схвалення Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затвердження операційного плану заходів на 2022-2024 роки з її реалізації : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 20.12.2022 № 1163-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2022-p#Text>

6. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV : станом на 19 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

7. Слей Шоу. Потрібно мобілізувати жінок! Приклад «Госпітальєрів». Жіночі бронезилети, сексизм та втома від війни, 2023. YouTube. URL:https://www.youtube.com/watch?v=8d5Gmz_EQ-E

УДК 349.43:631.147

Ревака К.О.

Науковий керівник – Мирошниченко А.І., к.н.держ.упр.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З НОРМАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У КОНТЕКСТІ АГРАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

У контексті стратегічного курсу на інтеграцію до Європейського Союзу важливим завданням постає правове зближення у сфері земельних відносин. Земельне право не лише регулює права на землю, а й слугує фундаментом аграрної політики, здатної відповідати європейським стандартам.

Процес інтеграції аграрної політики України до економічного простору Європейського Союзу є складним, багатоаспектним і потребує гармонізації правових, економічних і технічних складових. Важливим кроком у цьому напрямі стало ухвалення низки базових документів, зокрема Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, підписаної у 2014 році [1]. Цей документ заклав підґрунтя для системної співпраці та передбачив поступове наближення українського законодавства й стандартів до норм Європейського Союзу. У контексті аграрної політики угода охоплює такі ключові напрями, як розширення доступу до європейських ринків, забезпечення відповідності вимогам щодо якості та безпеки продукції, дотримання екологічних стандартів, зниження митних бар'єрів і узгодження стратегій у сільському господарстві.

Процес адаптації українського аграрного сектору до вимог та стандартів Європейського Союзу є складним і комплексним, що докладно висвітлено у Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій України на період до 2030 року [2]. Цей стратегічний документ виконує не лише функцію планування – він фактично є динамічним інструментом, який формує вектор трансформації аграрної сфери. Основними напрямками модернізації визначено: досягнення відповідності продукції європейським стандартам якості, створення сучасної логістичної та переробної інфраструктури, а також глибшу інтеграцію з аграрним ринком ЄС. Реалізація таких завдань сприяє поступовому усуненню торговельних бар'єрів і відкриває нові перспективи для вітчизняних виробників.

Першим етапом адаптації є приведення продукції до стандартів ЄС: безпечність харчових продуктів, фітосанітарні та ветеринарні вимоги. Без цього доступ до європейських ринків обмежений. Наступним — екологічна трансформація, що передбачає раціональне використання води, ґрунтів, біорізноманіття та впровадження сталих технологій. [3, с. 68].

Конкурентоспроможність українського агросектору можлива лише за умов глибокої структурної трансформації. Це включає цифровізацію, точне землеробство, оновлення логістики, розвиток експорту та створення якісної продукції. [4, с. 122–123].

Черговий етап земельної реформи передбачає не просто внесення змін до

законодавства, а глибоке посилення правового захисту власників земельних ділянок і кардинальне вдосконалення інституційної інфраструктури, здатної ефективно та беззастережно гарантувати право власності [5, с. 85]. Такий підхід є необхідною умовою для зміцнення довіри учасників земельного ринку та забезпечення його стабільного функціонування. Визначальним напрямом подальших перетворень має стати суттєве зменшення корупційних ризиків у сфері земельних відносин. Це потребує не фрагментарних рішень, а комплексного переосмислення засад і принципів управління земельними ресурсами. Водночас критично важливим є запровадження абсолютно прозорих механізмів передачі землі у власність або користування, що мінімізує можливості для тіньових схем. У пріоритеті державної політики має бути рішуча протидія рейдерству та системним зловживанням, які підривають довіру до земельної реформи.

Європейський Союз наголошує на пріоритеті екологічної безпеки, сталого розвитку та охорони довкілля. Україні важливо реалізувати «зелену трансформацію» агросектору — не як часткову модернізацію, а як системну перебудову з екологічно орієнтованими технологіями.

Європейський Союз визначає чітку нормативну базу, що містить обов'язкові екологічні стандарти для всіх секторів економіки, зокрема й для сільського господарства [6, с. 527]. Ці комплексні вимоги не лише регулюють господарську діяльність, а й слугують стратегічним орієнтиром для розвитку українського аграрного сектору. До ключових напрямів, передбачених європейським екологічним регулюванням, належать: стимулювання органічного землеробства; контроль і обмеження використання агрохімікатів; скорочення обсягів парникових газів; ефективне управління водними ресурсами; забезпечення безпеки для довкілля та здоров'я населення; впровадження моделей екологічно сталого землекористування. Дотримання цих стандартів є передумовою для повноцінної інтеграції України в аграрний простір ЄС.

Безумовно, процес європейської інтеграції в аграрній сфері супроводжується для України низкою серйозних викликів. Серед них — застаріла нормативно-правова база, високі корупційні ризики у сфері земельних відносин, дефіцит інвестицій для модернізації аграрної інфраструктури, а також необхідність трансформації суспільної свідомості, зокрема переосмислення ставлення до землі як виключно державного ресурсу. Проте кожен крок у напрямку нормативної та інституційної гармонізації із стандартами ЄС є вкладом у довгострокову перспективу: у формування ефективної, відкритої та конкурентоздатної аграрної системи, що здатна стати повноправною складовою європейського простору.

Євроінтеграція в аграрній сфері — це не лише доступ до ринків, а й прийняття європейських цінностей, прозорості, конкуренції та сталого розвитку. Вона вимагає не запозичення норм, а глибокого переосмислення цілей, інструментів і результатів аграрної реформи. Такий підхід формує основу нової моделі сільського господарства України — конкурентоспроможної, правової та екологічно відповідальної.

Список використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Європейським Союзом та Україною. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/en/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociaciyu>. Дата звернення 26.05.2025.
2. Про схвалення Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках. Розпорядження Кабінет Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1163-р. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-%D1%80#Text>. Дата звернення: 27.05.2025.
3. Khodakivska O., Ramos O., Nechyporenko O., et al. Efficiency of Innovative Development Management: Interstate Assessment of the Economic Competitiveness in the Context of European Integration and Economic Security. *International journal of computer science and network security*. 2021. 21 (11). pp.67-72. DOI 10.22937/IJCSNS.2021.21.11.

4. Lupenko, Yu., Khodakivska, O., Nechyporenko, O., Shpykuliak, O. The state and trends of agricultural development in the structure of the national economy of Ukraine. Scientific Horizons. 2022. Vol. 25. No (6). pp. 121–128. [https://doi.org/10.48077/scihor.25\(6\).2022.121-128](https://doi.org/10.48077/scihor.25(6).2022.121-128).

5. Зінчук Т. О., Данкевич В. Є. Європейський досвід формування ринку сільськогосподарських земель. Економіка АПК. 2016. № 12. С. 84–92

6. Khodakivska O. Socio-economic backgrounds of agricultural production ecologization. Management theory and studies for rural business and infrastructure development. 2014. 36 (3) , pp. 526-534. DOI 10.15544/mts.2014.049

УДК 351.77:316.344.5:355.02

Тесля А.В.

Науковий керівник – Мирошниченко А.І., к.н.держ.упр.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ДЕЯКІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Російська агресія, що почалася у 2014 році з тимчасової окупації Криму та окремих районів Донецької і Луганської областей, а з 24 лютого 2022 року переросла у повномасштабне вторгнення, спричинила глибоку гуманітарну кризу в Україні. Одним із найбільш гострих її наслідків стало масове внутрішнє переміщення населення, що створило безпрецедентні виклики для системи соціального забезпечення.

Станом на 2024 рік в Україні зареєстровано понад 4,9 млн внутрішньо переміщених осіб (далі ВПО) [3]. Проте реальна кількість осіб, які залишили свої домівки, може бути вищою, адже значна частина переміщених не пройшла процедуру офіційної реєстрації.

Законодавча база, яка регламентує соціальне забезпечення ВПО, формувалася у кризових умовах, що зумовило наявність прогалин та суперечностей. Основним документом, що визначає правовий статус ВПО, є Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» [4]. Хоча закон закріплює ключові гарантії – право на соціальну допомогу, житло, медичну та правову допомогу, – його реалізація значною мірою залежить від наявності ресурсів, спроможності місцевих органів влади та координації між різними рівнями управління.

У період воєнного стану уряд запровадив низку рішень, спрямованих на оперативну підтримку ВПО. Зокрема, постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам» у 2022 році, якою було передбачено щомісячну допомогу на проживання: 2 000 грн для працездатних осіб і 3 000 грн – для осіб з інвалідністю та дітей [2]. Разом із тим, ця сума є лише тимчасовим заходом, і в умовах інфляції та зростання вартості життя вона не забезпечує базових потреб.

Поряд із питанням матеріального забезпечення надзвичайно важливою є соціальна інтеграція ВПО у приймаючі громади. Недостатня взаємодія між переселенцями та місцевим населенням може призводити до соціальної напруги, конкуренції за обмежені ресурси (житло, робочі місця, соціальні послуги). Програми соціальної згуртованості, які передбачають спільну участь ВПО та місцевих мешканців у волонтерських, освітніх чи культурних заходах, демонструють позитивні результати. Водночас, таких ініціатив поки недостатньо на національному рівні, а місцеві бюджети не завжди мають ресурси для їх підтримки.

Суттєвим досягненням є цифровізація процесів: реєстрація в статусі ВПО можлива через мобільний додаток «Дія», що значно спростило доступ до послуг. Проте в регіонах з обмеженим інтернет-покриттям або серед соціально вразливих груп, таких як літні люди, цифрова доступність залишається низькою. Це посилює нерівність у доступі до допомоги.